

Complexnummer: 522026

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

522027, 522028, 522029

Woonplaats

Heesselt

Gemeente

West Betuwe

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Kerklaan 16, 4063 CV te Heesselt

Complexomschrijving

Inleiding

BOERDERIJCOMPLEX bestaande uit een T-BOERDERIJ (1), een VLOEDSCHUUR (2) en twee SCHUURBERGEN (3) gelegen op de hoek van de Waalbandijk en de Kerklaan aan de rand van de bebouwde kom van Heesselt. De T-boerderij bevindt zich aan de noordzijde van de Waalbandijk met het voorhuis naar de dijk gekeerd. Aan de westzijde van de boerderij bevindt zich de vloedschuur (1841) met parallelle nokrichting, op een terp. Aan de noordwestzijde van de boerderij met vloedschuur bevinden zich de twee vrijstaande schuurbergen. De oorspronkelijke erfaanleg is mede door de dijkverzwaring verdwenen, de oorspronkelijke erfafscheiding (gietijzeren hekwerk) ligt opgeslagen in één van de schuurbergen.

Waardering

BOERDERIJCOMPLEX bestaande uit een T-BOERDERIJ (1), een VLOEDSCHUUR (2) en twee SCHUURBERGEN (3) gelegen op de hoek van de Waalbandijk en de Kerklaan aan de rand van de bebouwde kom van Heesselt.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een boerderijcomplex bestaande uit een Betuwse T-boerderij met afsteek, een zeldzame vloedschuur en twee vijfroedige schuurbergen.

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de ensemblewaarde van de verschillende onderdelen van het boerderijcomplex met beeldbepalende ligging aan de dijk in Heesselt.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een Betuws boerderijcomplex van belang voor de typologische ontwikkeling van boerderijtypen in Nederland

Monumentnummer*: 522027

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82956/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heesselt	West Betuwe	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Varik	E			1386

Omschrijving**

Omschrijving

T-BOERDERIJ (1) bestaande uit een voor-, midden- en achterhuis. Het vijf vensterassen brede en twee assen diepe voorhuis heeft een rechthoekige plattegrond, bestaat uit twee bouwlagen en wordt afgesloten door een schilddak gedekt met gesmoorde gegolfde Friese pannen, met op beide nokeinden een vierkante bakstenen schoorsteenschacht. Tegen de noordgevel van het voorhuis bevindt zich het middenhuis onder een opgewipt dak met gesmoorde Friese pannen, gevolgd door het achterhuis met afsteek, gedekt met riet. Het midden- en achterhuis bestaan uit een bouwlaag.

De gevels met gepleisterde plint zijn opgetrokken in kruisverband. Het voorhuis wordt aan de bovenzijde afgesloten door een natuurstenen fries onder een geprofileerde houten bakgoot. De vensteropeningen in het voorhuis worden aan de onderzijde afgesloten door een natuurstenen lekdorpel, aan de bovenzijde door een segmentboog met natuurstenen aanzet- en sluitstenen met siermetselwerk in de boogtrommel. De bovendorpels zijn voorzien van lobvormige loodstrips.

De VOORGEVEL (zuidgevel) met gepleisterde plint is vijf vensterassen breed en wordt aan weerszijden afgesloten door een hoekliseen. Op de begane grond bevinden zich vier identieke T-vensters aan weerszijden geflankeerd door geklampte luiken, met in de tweede as van rechts de ingangspartij. De ingangspartij bestaat uit een hardstenen trede met bordes, een paneeldeur met glasindeling waarvoor smeedijzeren sierroosters en een enkelruits bovenlicht. Op de verdiepingsvloer bevinden zich zes regelmatig verdeelde smeedijzeren krulankers. Op de verdieping bevindt zich in iedere as een tweeruits liggend venster met uitzondering van het dichtgemetselde venster in de middenas.

De LINKERZIJGEVEL (westgevel) bestaat uit de zijgevel van het achter-, midden- en voorhuis. In de zijgevel met gepleisterde plint van het achterhuis bevindt zich een zesruits stalraam afgesloten door een segmentboogvormige rollaag. In de gepleisterde zijgevel van het middenhuis bevindt zich een klein toiletraam een paneeldeur en een vierruits schuifraam onder de mastgoot. In de zijgevel van het voorhuis bevinden zich twee T-vensters op de begane grond met rechtsboven één tweeruits liggend raam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De **ACHTERGEVEL** (noordgevel) bestaat uit de gepleisterde achtergevel van het achterhuis met afsteek. Centraal in de gevel bevindt zich een dubbele, tweedelige, rechthoekige geklachte deur en een afsteek. Uiterst links en rechts bevindt zich een korfboogvormige geklachte staldeur. Rechts van de afsteek bevindt zich een vierruits raam met diefijzers.

De **RECHTERZIJGEVEL** (oostgevel) bestaat uit de zijgevel van het voor-, midden- en achterhuis. Links in de zijgevel van het voorhuis bevindt zich een venster-as identiek aan die in de voorgevel. In de rechtervenster-as bevindt zich een smal venster op de begane grond met een enkelruits raam op de verdieping. In de zijgevel onder het opgewipt dak van het middenhuis bevindt zich een éénlaags uitbouw met plat dak met een deuropening. Rechts van de uitbouw bevindt zich een deur/raam met bovenlicht afgesloten door een rollaag met onder de bakgoot een tweeruits liggend raam. In het opgewipt dak bevindt zich een oorspronkelijk tweeruits dakraam. Links en rechts van de deur/raam bevindt zich een gevelsteen met op de rechtersteen het opschrift 'AN 1734/ (IVDL)'. In de deels gepleisterde zijgevel van het achterhuis bevindt zich een stalraam.

Het **INTERIEUR** van het voor-, midden- en achterhuis is grotendeels in oorspronkelijke staat bewaard gebleven. In het voorhuis bevinden zich onder meer gemarmerde en marmeren schoorsteenmantels met oorspronkelijke boezems, een mozaïek tegelvloer, samengestelde balklagen en paneeldeuren. Het middenlangsdeel bestaat uit twee ankerbalkgebinten op stenen poeren met een dekbalkjuk met rechte benen.

De keuken bevindt zich in het middenhuis met een aantal belangrijke tegeltableaus. Onder de tegeltableaus bevindt zich onder meer een landschaps tafereeldecor vervaardigd in de periode 1875-1900 met het opschrift 'De Landman wacht van sHeeren hand/ Een Milde zegen op zijn land', twee kattendecors uit de periode 1860-1900 en een 'kanarie in kooi' uit Utrecht omstreeks 1900 (geproduceerd in de periode 1780-1930). De schouw in de keuken is betegeld met schildpadtegels in de kleuren bruin, wit en rood gevlamd. In de keuken bevindt zich een houten deur met bakstenen steektrap die toegang geeft tot de kelder onder het voorhuis. In de kelder bevindt zich een vloer met grijze estrikken en houten balklagen plafond.

Waardering

T-BOERDERIJ (1) bestaande uit een voor-, midden- en achterhuis met middenlangsdeel en afsteek in de huidige vorm grotendeels daterend uit het einde van de negentiende eeuw.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een Betuwse T-boerderij met afsteek met oorspronkelijk in- en exterieur, als onderdeel van een boerderijcomplex.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging van de boerderij, als onderdeel van een boerderijcomplex, aan de voet van de dijk te Heesselt.
- Van cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een Betuwse T-boerderij met afsteek van belang voor de typologische ontwikkeling van boerderijen in Nederland.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522028

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82956/176

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Heesselt	West Betuwe	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Varik	E			1387

Omschrijving**

Omschrijving

Driebeukige VLOEDSCHUUR op rechthoekige plattegrond bestaande uit een boouwlaag afgesloten door een met riet gedekt afgewolfd zadeldak met afsteek. De gevels van de VLOEDSCHUUR (2) zijn opgetrokken in kruisverband. De vloedschuur bevindt zich op een terp. Onder de vloedschuur bevindt zich een aardappelkelder.

Centraal in de VOORGEVEL (zuidgevel) bevindt zich een dubbel rondboogvormig geklampt luik aan weerszijden geflankeerd door een segmentboogvormig negen-ruits stalraam met ijzeren roedenverdeling. De ankers in de verdiepingsvloer geven het jaartal 1841 weer. In de geveltop van de afgewolfd topgevel met vlechtingen bevindt zich een rechthoekige muuropening afgesloten door een luik.

In de LINKERZIJGEVEL bevinden zich drie regelmatig verdeelde kleine, rechthoekige muuropeningen. In het dakvlak bevindt zich een oorspronkelijk twee-ruits dakraam.

Centraal op de begane grond in de ACHTERGEVEL bevindt zich een dubbele, deelbare, rechthoekige deur onder de houten afsteek. Uiterst links en rechts in de gevel bevindt zich een rechthoekige, geklampte naar buitenslaande deur aan de boven- en onderzijde afgesloten door een rollaag.

Links in de RECHTERZIJGEVEL bevindt zich een licht risalerende ingangspartij met topgevel afgesloten door een hardstenen afdekplaat. De risalerende ingangspartij bestaat uit een segmentboogvormige geklampte kraalschroten deur, aan de bovenzijde afgesloten door een rollaag. De deur geeft toegang tot de aardappelkelder. Rechts van de risaliet bevindt zich een enkelruits raam.

Het INTERIEUR van de vloedschuur met middenlangsdeel bevindt zich nog in oorspronkelijke staat met onder meer vijf ankerbalkgebinten, slieten met aan één van de dekbalken een aandrijf-as met drijfriemen. In de linkerbeuk bevinden zich de overblijfselen van de paardenstal. De vloer bestaat uit houten planken direct op het zand gelegen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

VLOEDSCHUUR (2) van omstreeks 1841 gelegen aan de noordzijde van de Waalbandijk te Heesselt.

- Van architectuurhistorische waarde als zeldzaam voorbeeld van een met riet gedekte vloedschuur met middenlangsdeel in oorspronkelijk staat bewaard gebleven.
- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van het boerderijcomplex, gesitueerd aan op een verhoogd stuk land aan de voet van de dijk.
- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een type vloedschuur van belang voor de ontwikkeling van de vloedschuren in Nederland.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Vloedschuur

Monumentnummer*: 522029

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82956/179

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heesselt	West Betuwe	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Varik	E			1386
Varik	E			1387

Omschrijving**

Omschrijving

Twee vijfroedige, vrijstaande SCHUURBERGEN (3) van het TYPE HOOIBERG MET POR IN HET MIDDEN, die onderdeel uitmaken van het boerderijcomplex aan de Kerklaan /Waalbandijk in Heesselt in de gemeente Neerijnen. De houten wanden van de schuurbergen zijn opgetrokken op een voetmuur, dat bij de meest westelijk gelegen schuurberg gepleisterd is. Op het bakstenen fundament bevindt zich de houten opbouw bestaande uit horizontale, houten, gerabatte delen. In de houten gevels bevinden zich één of twee vierkante vier-ruits ramen en een deur aan de voorzijde. Op de hoeken bevindt zich steeds een houten roede waaraan het vijfzijdige met riet gedekt tentdak bevestigd is. Beide tentdaken zijn verankerd door middel van een verstek van ijzer met een zinken nokafsluiting. Op de ronde, bakstenen por komen de slieten/ latten bijeen. De por van de linker hooiberg is iets conisch met een diameter van 1.20m. Deze hooiberg heeft aan de oostzijde een houten aanbouw met voetmuur bestaande uit gerabatte delen, afgesloten door een lessenaarsdak gedekt met gesmoorde, gegolfde Friese pannen. De meest noordelijk gelegen hooiberg is voorzien van een uitbouw bestaande uit verticale, houten delen. In een plank bevindt zich het jaartal 1879.

Waardering

Twee vijfroedige, vrijstaande SCHUURBERGEN (3) van het type HOOIBERG MET POR IN HET MIDDEN die onderdeel uitmaken van het boerderijcomplex aan de Kerklaan /Waalbandijk in Heesselt in de gemeente Neerijnen.

- Van architectuurhistorische waarde als goed, gaaf en zeldzaam voorbeeld van twee vijfroedige schuurbergen opgetrokken in gerabatte delen met een centrale por en een rieten dak.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging, als onderdeel van een complex aan de noordzijde van de dijk te Heesselt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van het zeldzame type schuurberg van belang als onderdeel van een boerderijcomplex en voor de ontwikkeling van hooibergen in Nederland.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuurberg